

KONVENCIJA BROJ 87

O SLOBODI UDRUŽIVANJA I ZAŠTITI PRAVA NA ORGANIZOVANJE, 1948. god.

Generalna konferencija Međunarodne organizacije rada sazvana u San Francisku od strane Administrativnog savjeta Međunarodnog biroa rada, se sastala 17. juna 1948. god., na svom 31. zasjedanju,

Budući da je odlučila da u obliku konvencije prihvati izvjesne prijedloge u vezi sa slobodom udruživanja i zaštitom prava na organizovanje koji su obuhvaćeni sedmom tačkom dnevnog reda zasjedanja, i

Uzimajući u obzir da preambula Statuta Međunarodne organizacije rada proklamuje da je "priznavanje principa slobode udruživanje" sredstvo za poboljšanje radnih uslova i uspostavljanje mira,

Uzimajući u obzir da je Filadelfijska deklaracija još jednom proklamovala da su "sloboda izražavanja i udruživanja" neophodni za održivi napredak, i

Uzimajući u obzir da je Međunarodna konferencija rada na svom tridesetom zasjedanju jednoglasno prihvatila principe koji bi trebali da čine temelj međunarodnog prava; te

Uzimajući u obzir da je Generalna skupština Ujedinjenih nacija na svom drugom zasjedanju, usvojila ove principe i pozvala Međunarodnu organizaciju rada da nastavi svoja nastojanja kako bi bilo moguće prihvatiti jednu ili više međunarodnih konvencija;

Prihvata dana devetog jula hiljadu devet stotina četrdeset osme godine, donju konvenciju koja će biti nazvana Konvencija o slobodi udruživanja i zaštiti prava na organizovanje, 1948. god.;

Dio I

SLOBODA UDRUŽIVANJA

Član 1.

Svaka Članica Međunarodne organizacije rada, za koju vrijedi ova konvencija, se obavezuje da će primjenjivati odredbe koje slijede.

Član 2.

Radnici i poslodavci bez ikakvih izuzetaka, imaju pravo da bez prethodnog odobrenja uspostavljaju organizacije po svom izboru, kao i da im pristupaju u skladu sa pravilima tih organizacija.

Član 3.

1. Organizacije radnika i poslodavca imaju pravo da donose svoje statute i pravila, slobodno biraju svoje predstavnike, organizuju svoje upravljanje i djelatnosti, i formulišu svoje programe.

2. Javne vlasti se uzdržavaju od bilo kakvog uplitanja kojim bi se ovo pravo ograničilo ili ometalo njegovo zakonito vršenje.

Član 4.

Administrativne vlasti ne mogu raspustiti ili obustaviti djelatnosti organizacija radnika i poslodavaca.

Član 5.

Organizacije radnika i poslodavaca imaju pravo da uspostavljaju federacije i konfederacije, kao i da pristupaju istim, i svaka takva organizacija, federacija ili konfederacija ima pravo da se učlanjuje u međunarodne organizacije radnika i poslodavaca.

Član 6.

Odredbe članova 2., 3. i 4. primjenjuju se na federacije i konfederacije organizacija radnika i poslodavaca.

Član 7.

Sticanje svojstva pravnog lica od strane organizacija radnika i poslodavaca, njihovih federacija i konfederacija se ne smije podvrgnuti uslovima takve prirode, kojima bi se ograničila primjena odredbi članova 2., 3. i 4.

Član 8.

1. U ostvarivanju prava koja su im obezbijeđena ovom konvencijom, radnici, poslodavci i njihove organizacije, kao i druga lica ili organizovane zajednice dužni su da poštuju nacionalno zakonodavstvo.

2. Nacionalnim zakonodavstvom se ne može vršiti povreda, niti se ono može primjenjivati na način kojim bi se mogle povrijediti garancije date u ovoj konvenciji.

Član 9.

1. Obim u kojem će se garancije obezbijeđene ovom konvencijom primjenjivati na pripadnike oružanih snaga i policije će se odrediti nacionalnim zakonima ili propisima.

2. Saglasno principima izraženim u stavu 8, člana 19. Statuta Međunarodne organizacije rada, neće se smatrati da ratifikacija ove konvencije od strane neke Članice utiče na bilo koji zakon, presudu, običaj ili sporazum koji pripadnicima oružanih snaga ili policije daju garancije predviđene ovom konvencijom.

Član 10.

U ovoj konvenciji, izraz "organizacija" označava svaku organizaciju radnika i poslodavaca koja ima za cilj unapređenje i zaštitu interesa radnika ili poslodavaca.

Dio II

ZAŠTITA PRAVA NA ORGANIZOVANJE

Član 11.

Svaka Članica Međunarodne organizacije rada za koju vrijedi ova konvencija, obavezuje se da preduzima sve potrebne mjere kako bi radnicima i poslodavcima obezbijedila slobodno vršenje prava na organizovanje.

Dio III

OSTALE ODREDBE

Član 12.

1. U pogledu teritorija spomenutih u članu 35. Statuta Međunarodne organizacije rada, shodno dopunama putem amandmana na Statut Međunarodne organizacije rada, 1946. god., uz isključenje teritorija naznačenih u stavovima 4. i 5. ovog člana tako izmijenjenog, svaka Članica Organizacije koja ratifikuje ovu konvenciju je dostavlja generalnom direktoru Međunarodnog biroa rada istovremeno sa ratifikacijom, ili u najkraćem mogućem roku nakon ratifikacije, navodeći:

a) Teritorije u pogledu kojih se obavezuje na primjenu odredbi ove konvencije bez izmjena;

b) Teritorije u pogledu kojih se obavezuje na primjenu odredbi ove konvencije sa izmjenama i u čemu se sastoje te izmjene;

c) Teritorije u pogledu kojih ova konvencija nije primjenjiva, i u tom slučaju, razloge zbog kojih Konvencija nije primjenjiva;

d) Teritorije za koje zadržava pravo odlučivanja.

2. Obaveze naznačene pod tačkom a) i b) stava 1. ovog člana smatraju se sastavnim dijelom ratifikacije i proizvode isto dejstvo.

3. Svaka Članica se može u bilo koje vrijeme odreći u cijelosti ili djelimično rezervi sadržanih u njenoj izvornoj izjavi u smislu tačaka b), c), i d) stava 1. ovog člana davanjem nove izjave.

4. U toku perioda u kojima se ova konvencija može otkazati saglasno članu 16., svaka Članica može generalnom direktoru dostaviti izjavu kojom u svakom pogledu mijenja sve ranije izjave i upoznaje ga sa stanjem na određenim teritorijama.

Član 13.

1. Kada su pitanja kojima se bavi ova konvencija u nadležnosti samoupravne vlasti teritorije koja se nalazi izvan glavnog grada, Članica koja je nadležna za međunarodne odnose na toj teritoriji može u ime te teritorije a uz saglasnost Vlade spomenute teritorije, dostaviti generalnom direktoru Međunarodnog biroa rada izjavu o prihvatanju obaveza iz ove konvencije.

2. Izjava o prihvatanju obaveza iz ove konvencije može se dostaviti generalnom direktoru Međunarodnog biroa rada, na sljedeći način:

a) od strane dvije ili više Članica Organizacije, za teritoriju koja potpada pod njihovu zajedničku vlast;

b) od strane svake međunarodne vlade nadležne za upravljanje tom teritorijom na temelju Povelje Ujedinjenih nacija ili bilo koje druge u pogledu te teritorije.

3. Izjave koje se dostavljaju generalnom direktoru Međunarodnog biroa rada saglasno ranijim stavovima ovog člana upućuju da li će se iz odredbe ove konvencije primjenjivati na odnosnoj teritoriji bez izmjena ili sa izmjenama; a ukoliko izjava upućuje na primjenu odredbi Konvencije u skladu sa izmjenama, njima se detaljno navodi u čemu se sastoje te izmjene.

4. Zainteresovana Članica, Članice ili međunarodne vlasti mogu naknadnom izjavom, odustati u cijelosti ili djelimično od prava na izmjenu navedenu u bilo kojoj prethodnoj izjavi.

5. Zainteresovana Članica, Članice ili međunarodne vlasti mogu u toku perioda u kojem se ova konvencija može otkazati saglasno odredbama člana 16., dostaviti generalnom direktoru Međunarodnog biroa rada izjavu kojom u svakom pogledu mijenjaju uslove bilo koje ranije izjave i izjavljuju trenutni stav u pogledu primjene ove konvencije.

Dio IV

ZAVRŠNE ODREDBE

Član 14.

Službena ratifikacija ove konvencije dostavlja se na registraciju generalnom direktoru Međunarodnog biroa rada.

Član 15.

1. Ova konvencija obavezuje samo one Članice Međunarodne organizacije rada čiju je ratifikaciju registrovao generalni direktor.

2. Ona stupa na snagu dvanaest mjeseci nakon registracije potpisa dviju Članica, od strane generalnog direktora.

3. Nakon toga, ova konvencija stupa na snagu za svaku Članicu, dvanaest mjeseci nakon registracije njihovih potpisa.

Član 16.

1. Članica – potpisnica ove konvencije je može otkazati po isteku desetogodišnjeg perioda od dana kada je Konvencija stupila na snagu dostavljanjem akta na registraciju generalnom direktoru Međunarodnog biroa rada. Takav otkaz proizvodi dejstvo tek po isteku godine dana od dana njegove registracije.

2. Članica – potpisnica ove konvencije koja nije u roku jedne godine po isteku desetogodišnjeg perioda spomenutog u ranijem stavu ostvarila pravo na otkazivanje predviđeno ovim članom, vezana je novim desetogodišnjim periodom, nakon čega može otkazati ovu konvenciju po isteku svakog desetogodišnjeg perioda, pod uslovima predviđenim ovim članom.

Član 17.

1. Generalni direktor Međunarodnog biroa rada obavještava sve Članice Međunarodne organizacije rada o svim ratifikacijama i otkazivanjama koje su mu dostavile Članice Organizacije.

2. Prilikom obavještavanja Članice Organizacije o registraciji druge ratifikacije koja mu je dostavljena, generalni direktor skreće pažnju Članicama Organizacije na datum stupanja na snagu ove konvencije.

Član 18.

Generalni direktor Međunarodnog biroa rada obavještava Generalnog sekretara Ujedinjenih nacija, radi registracije, u skladu s članom 102. Povelje Ujedinjenih nacija, o pojedinostima svih ratifikacija, izjava i akata otkazivanja koja je registrovao saglasno odredbama ranijih članova.

Član 19.

Kada ocijeni da je neophodno, Administrativni savjet Međunarodnog biroa rada podnosi Generalnoj konferenciji izvještaj o primjeni ove konvencije i razmatra da li je potrebno da se pitanje njene izmjene u cijelosti ili djelimično uvrsti na dnevni red Konferencije.

Član 20.

1. Ukoliko Konferencija prihvati novu konvenciju mijenjanjem ove konvencije u cijelosti ili djelimično, tada izuzev ako nova konvencija ne propisuje drugačije:

a) Ratifikacija nove revidirane konvencije, od strane jedne Članice podrazumijeva po sili zakona trenutno otkazivanje ove konvencije, bez obzira na odredbe gore navedenog člana 16., ako i kada nova izmijenjena konvencija stupa na snagu;

b) Danom stupanja na snagu nove, izmijenjene konvencije ova konvencija prestaje biti otvorena Članicama za ratifikaciju.

2. Ova konvencija, u svom sadašnjem obliku i sadržaju, ostaje na snazi za one Članice – potpisnice, a koje nisu potpisnice nove, izmijenjene konvencije.

Član 21.

Engleska i francuska verzija teksta Konvencije su jednako mjerodavne.

Primjedba:

Ustav: P: Preambula na Ustav Međunarodne organizacije rada

Ustav: Član 19. Ustava Međunarodne organizacije rada

Ustav: Član 35. Ustava Međunarodne organizacije rada